

Síðsøga

Óli Jacobsen

PETUR SKEEL OKKARA VEÐURMAÐUR 90 ÁR

**Sosialurin hevur nú skjótt í 20 ár havt egnan veðurmann,
Petur Skeel Jacobsen. Sunnudagin verður hann 90 ár**

Hesi árin eg havi havt mína gongd á Sosialinum havi eg eisini javnan hitt Petur Skeel. Hann er ein fróðarmaður, sum altíð er við tí góða orðinum. Hann hevur eisini verið við til at gera Sosialin til tað blað, hann er. Tí skal hann eisini fáa ein heilsan á hesum stóra degi.

Petur Skeel varð føddur í Tungugøtu í Havn tann 28. juni í 1925. Pápin, Mourits E. Jacobsen, var ættaður úr Kaldbak og mamman Elisabeth, fødd Poulsen, var av Eiði. Abbi hennara var Havna Pól, sum var beiggi Havna Jóannes, sum giftist til Syðrugøtu. Báðir eru forfedrar til stórar slektir. Ein triðja ættargrein er tey í Stórústovu í Havn.

Úr Havn til Kaldbak

Tað vóru ringar tíðar fyrst í 1930-unum. Hetta gjørdi, at pápin misti húsini í Havn. Tískil flutti familjan til Kaldbak, har tey bygdu sær nýggj hús, tá ið Petur var 6 ára gamal.

Í fyrsta umfari fluttu tey til Eiðis, har systir Poula varð fødd. Hon bleiv verandi á Eiði, til hon var 7 ára gomul, tá hon eisini fór til Kaldbak. Hini systkini vóru Hildur og Jensia. Tískil var Petur einsamallur beiggi. Poula heldur, at Petur varð eitt sindur forkelaður av systrunum! Í dag eru bara Poula og Petur eftir á lívi.

Petur kom tískil at ganga í skúla í Kaldbak, har hansara lærarar vóru Petronella Reinert og Mia í Sólgrøðum.

Í 1939 var hann niðri í Danmark við skúlabørnum við Tjaldrinum. Slíkir túrar byrjaðu í 1936, tað vóru 50-100 børn við hvørja ferð. Hetta var eitt framúr upplivili hjá børnunum. Men hesar ferðir steðgaðu við hersetingini í 1940.

Altíð havt áhuga fyri veðrinum

19 ára gamal fór Petur til Havnar á Preliminerskúla. Hetta var undir krígunum, og skúlin hevði hølistrupulleikar. Tí gingu tey í skúla í Realskúlanum aftan á døgurða frá kl. 3 seinna-partin til út á kvøldið. Skúlin flutti seinni til rúmsáttari hølir.

Petur tók prógv í 1946. Petur fór tá í læru á Gjaldstovuni og arbeiddi har í nøkur ár.

Í 1946 kom Veðurstovan á Skansanum í Havn, og í 1948 varð lýst eftir hjálparfólki. Petur søkti arbeiðið og fekk tað.

Hetta kom so at leggja lívsleiðina. Tað lá líkasam í luftini, at hann skuldi blíva veðurfrøðingur. Sum smádrongur í Kaldbak hevði hann stóran áhuga fyri veðrinum, og sum tey vaksnu gekk hann javnan og hugdi upp á luftina at vita, um nøkur tekin vóru um broyting í veðrinum.

Petur Skeel hyggur at veðrinum

Úti á Skansanum vóru einki serligar umstøður hjá Veðurstøðini, men seinni flutti støðin í stásiligari høli á Svalbardsvegnum úti í Grønlandi. Á veðurstøðini arbeiddi hann saman við svági sínum Jákup Apol, sum var giftur við systir hansara, Poulu. Systir Jákup, Johanna, var gift við gamla bretska hermannin Harry Wilson, sum júst hevur vitjað í Føroyum.

Harry hevur verið umrøddur fyri kortum í hesi røð, og hann var eisini í Degi og Viku seinasta fríggjadag.

Petur arbeiddi á veðurstøðini tey næstu sjei – átta árin, men so fekk hann tuberklar og noyddist at gevast. Hann var sjúkur í fleiri mánaðir. Tá varð hann lagdur undir skurð og kom fyri seg aftur.

Arbeiddi saman við Voldborg

Í 1962 fór Petur til Danmarkar, og tað eydnaðist honum at fáa arbeiði hjá donsku veðurstovuni,

Danmarks Metereologiska Institut. Har var hann so heppin at sleppa at læra til veðurmann. Á DMI gingu veðurmenninir vakt, soleiðis at ein vakt hevði tað danska økið, ein hevði tað grønlandska og ein hevði havleiðirnar, sum millum annað umfataðu Føroyar.

Petur kom tá at arbeiða saman við Hendrik Voldborg. Tað eru uttan iva nógvir føroyingar, sum minnast hann frá skíggjanum. Voldborg var millum teirra, sum lærði frá sær, tá ið Petur Skeel Jacobsen, sat á skúlabeinki í floghavnini í Kastrup fyrst í sekstiarunum. Teir báðir arbeiddu saman á Danmarks Meteorologiske Institut í næstan 30 ár.

Við sínum bera skalla og litríku og sera eyðkenddu bundnatroyggjum hevði Voldborg verið fastur gestur í næstan hvørjari danskari stovu í mong ár. Hann byrjaði at spáa um veðrið eina ferð um vikuna í TV-avísini í 1963. Enn meira kendur bleiv hann í 1988, tá

ið veðurtíðindini komu á skránnar sjei ferðir um vikuna.

Petur lýsir hann sum ein sera fryntligan persón. Har Voldborg var, skuldi okkurt henda, og hann byrjaði skjótt at keða seg, um eingi útlit vóru fyri broytingum í veðrinum!

Aftur til Føroya

Petur var í Danmark í 29 ár frá 1962 til 1991. Hóast hann treivst væl í Danmark, hevði hann altíð hugsað sær at venda aftur til Føroya, so hann kundi fáa pensjónsárinu her. Men heimferðin kom eitt sindur fyrr, enn hann hevði ætlað. Ein morgunin ringdi stjórin á DMI heim til Petur og spurdi, um hann hevði hug at fara til Føroya at arbeiða sum veðurmaður á flogvøllinum í Vágum. Stjórin greiddi frá, at veðurmaðurin, sum hevði verið á flogvøllinum, Orla, var farin frá fyri aldur, og at eingin hevði víst áhuga fyri at loysa hann av.

Petur svaraði beinanvegin, at hann gott kundi fara.

Sum sagt so gjørt. Petur bleiv settur í starvið sum veðurmaður hjá Vaktar- og Bjargingartænastuni. Fyrst var hann hálvt annað ár í Vágum.

Tað var skjótt, at tað var hildið mest ráðiligt hjá veðurmenninum at hava støð í Havn. Men her kom lokalpolitikkur upp í, sum tarnaði hesi ætlan. Men hann kom til Havnar, og var har til hann fór frá 70 ára gamal tann 1. juli í 1995.

Trupla ferðin hjá seyðabrævinum

Í sínum virksemi hevur Petur upplivað mangt og hvat. Í stovu síni hevur Petur eina mynd av seyðabrævinum á veggnum. Hetta er eitt minni um eina serliga hending.

Tað var í hansara fyrstu tíð í Vágum. Seyðabrævið, sum hevði ligið á savni í Danmark í øldir, skuldi koma aftur til Føroya. Fleiri almennt umboð við lögmanni á odda vóru komn in á flogvøllin at taka ímóti hesum týðningarmikla og søguliga skjali.

Men tað vildi so illa til, at tað var mjørki í Vágum, so flogfarið við seyðabrævinum fekk ikki sett seg, men noyddist at venda aftur til Keyppannahavnar.

Petur minnist, at hann fór at fáa sær ein bita. Tá kom sýslumaðurin í Vágum, Marni av Kák, yvir til sín at spyrja, nær mjørkin fór at lætta so mikið, at flogfarið kundi koma aftur. Petur svaraði, at tað bleiv ikki fyrr enn seinna-partin dagin eftir.

Øll hava helst ikki lurtað eftir hesum, tí flogfarið kom aftur sama seinna-part, men mátti aftur til Danmarkar. Morgunin eftir kom tað aftur, men úrslitið var tað sama. Men tá